

Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart
ROYAL NETHERLANDS AERONAUTICAL ASSOCIATION
Aangesloten bij de Fédération Aéronautique Internationale

AFDELING SCHERMVLIEGEN

REGLEMENT SCHERMVLIEGEN 2001

0 inhoudsopgave

1 definities en afkortingen

Begripsbepalingen	4
Afkortingen	4

2 algemeen

Schermvliegbrevet	5
Opleiding voor schermvliegen	5
Minimum leeftijd	5
Wettelijke aansprakelijkheid	5
Verplichte papieren	5

3 brevetten

Algemene bepalingen	5
Bevoegdheid	5
Algemene geldigheid brevetten en aantekeningen	6
Verlopen van de brevetten en aantekeningen	6
Schorsing van brevetten of aantekeningen	6
Gelijkstelling	6

4 theorie en praktijkseisen

Theoretische kennis Brevet 1	7
Praktijkseisen Brevet 1	7
Afgifte Brevet 1	8
Theoretische kennis Brevet 2	8
Praktijkseisen Brevet 2	8
Afgifte Brevet 2	8
Verlenging Brevet 2	8

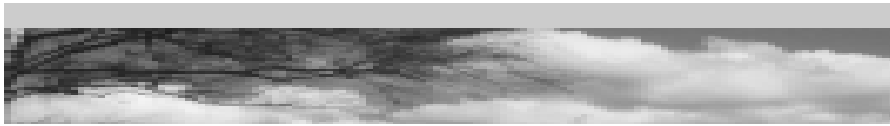
Theoretische eisen Brevet 3	9
Praktijkseisen Brevet 3	9
Afgifte Brevet 3	9
Verlenging Brevet 3	9
Reductieregelingen	9

5 theorie examen

Examenreglement	10
Geldigheid	10
Examen verslag	10

6 aantekeningen

Algemeen	11
Geldigheid	11
Aantekening Lierman	11
De theoretische opleiding tot lierman	11
De praktische opleiding tot lierman	11
Afgifte van de aantekening lierman	11
Bedienen van een ander liersysteem	11
Verlenging van de aantekening lierman	12
De aantekening tandemvliegen	12
De opleiding voor de aantekening tandemvliegen	12
Afgifte van de aantekening tandemvliegen	12
Verlenging van de aantekening tandemvliegen	12
Eisen voor de aantekening hulpinstructeur	12
Afgifte van de aantekening hulpinstructeur	12
Verlenging van de termijn van geldigheid	12
De Instructeurs-aantekening	13
Theoretische kennis, instructeurs	13

Ervaring en bedrevenheid, instructeurs	13
Praktijkeisen instructeursaanpak	13
Afgifte van de instructeursaanpak	13
Verlenging van de termijn van geldigheid	13
Reductieregeling	14

7 terrein- en materiaaleisen

Het landingsterrein	14
Algemene eisen voor startterreinen	14
Terreinen voor de lierstartmethode (stationaire lier)	14

8 veiligheid

Materiaal-eisen	15
Vlieguitrusting	15
Onderhoud en keuring van schermen	15
De lieruitrusting	16
Eigen medische verklaring en geneeskundige verklaring	16
Melding voorvallen	16

9 opleidingsinstanties

Algemeen	17
Erkenning instantie	17
Geldigheidsduur en verlenging van de K.N.V.v.L. -erkenning als opleidingsinstituut	17
Verzorging van de opleiding	17
Materiaaleisen bij praktijkonderricht	17
Instructie-eisen bij het geven van praktijkonderricht	18
Informatieverschaffing over het gegeven praktijkonderricht	18

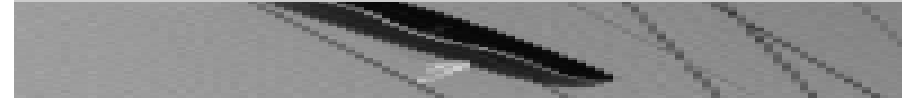
10 slotbepalingen

Verantwoording	19
Omissies	19
Vervallen reglementen	19
Titel en inwerkingtreding	19

1 definities en afkortingen

Artikel 1 - Begripsbepalingen

Het Bestuur:	Het bestuur van de Afdeling Schermvliegen van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart.
Schermvliegtoestel:	Een luchtvaartuig, zwaarder dan lucht, zonder starre, primaire structuur.
Schermvlieger:	De bestuurder van een schermvliegtoestel.
Schermvliegbrevet:	Een bewijs van vaardigheid van iemand die het schermvliegen beoefent, hetwelk wordt uitgegeven en/of erkend door het Bestuur.
Instructeur:	Persoon bevoegd tot het geven van schermvlieg instructies.
Bergvliegen:	Het schermvliegen waarbij men start zonder hulp van mechanische hulpmiddelen doch gebruik makend van de hoogteverschillen van een berglandschap.
Liervliegen:	Het schermvliegen waarbij men start met behulp van een lier.
Hoogtevlucht:	Bij het liervliegen, een vlucht waarbij het hoogteverschil gedurende de vlucht meer dan 200 meter bedraagt. Bij bergvliegen, een vlucht waarbij het hoogteverschil gedurende de vlucht tussen start- en landing tenminste 500 meter bedraagt.
Overlandvlucht:	Een vlucht waarbij de gevlogen afstand groter is dan de afstand die alleen op grond van de glijhoek van het schermvliegtoestel verwacht kan worden.
Duurvlucht:	Een hoogtevlucht waarbij tussen start en landing meer dan 45 minuten zijn verlopen.
Lier:	Een installatie voor het starten van schermvliegtoestelen door middel van een lierkabel verbonden aan een

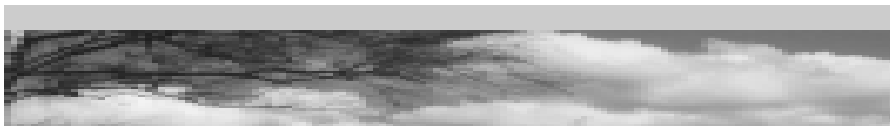
stationaire of zichzelf voortbewegende machine die de trekkracht levert om een schermvlieger te doen opstijgen.

Lierman:	Een persoon met de aantekening Lierman.
Aftekenen:	(van vluchten in een logboek) Het plaatsen van handtekening plus KNVvLnr. of eventueel een instructeursstempel met paraaf, ter bevestiging dat de vlucht daadwerkelijk conform de vermelding in het logboek is uitgevoerd.

Artikel 2 - Afkortingen

De volgende afkortingen worden gebruikt voor brevetten en aantekeningen:

Brevet 1	B1
Brevet 2, lier-/bergvliegen:	2L / 2B
Brevet 3, lier-/bergvliegen:	3L / 3B
Tandemvliegen:	TV
Lierman:	LM
Instructeur lier-/bergvliegen:	IL / IB
Hulpinstr. lier-/bergvliegen:	HL / HB

2 algemeen

Artikel 3 - Schermvliegbrevet

Iedereen die in Nederland zelfstandig, dus zonder toezicht van een instructeur, de schermvliegsport wil beoefenen, dient in het bezit te zijn van het vereiste schermvliegbrevet.

Artikel 4 - Opleiding voor schermvliegen

De opleiding voor het schermvliegen geschiedt uitsluitend bij een K.N.V.v.L. erkende opleidingsinstantie Schermvliegen door een K.N.V.v.L. erkende instructeur. Deze instructeur is belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van dit reglement door de cursisten die onder zijn verantwoordelijkheid vallen.

Artikel 5 - Minimum leeftijd

De minimum leeftijd voor het beoefenen van de schermvliegsport is 14 jaar. Voor het verkrijgen van een Brevet 2 of Brevet 3 moet men minimaal 16 jaar zijn.

Artikel 6 - Wettelijke aansprakelijkheid

Iedere schermvlieger dient tijdens het schermvliegen tegen wettelijke aansprakelijkheid voor ongelukken te zijn verzekerd tot een bedrag van minimaal 3,5 miljoen gulden.

Artikel 7 - Verplichte papieren

Tijdens het beoefenen van het schermvliegen dient men te kunnen overleggen:

1. de eigen medische verklaring danwel een geneeskundige verklaring;
2. het brevet, behoudens ingeval van opleiding tot brevet 1.

3 brevetten

Artikel 8 - Algemene bepalingen

1. Er zijn drie gradaties brevetten te weten: Brevet 1, Brevet 2 en Brevet 3.
2. Behoudens bij Brevet 1 wordt daarbij onderscheid gemaakt in:
 - a. brevetten liervliegen, die bevoegdheid geven ten aanzien van het liervliegen;
 - b. brevetten bergvliegen, die bevoegdheid geven ten aanzien van het bergvliegen.
3. Op de brevetten 2 en 3 kunnen aantekeningen, zoals bedoeld in hoofdstukken 4 en 5, worden bijgeschreven.
4. Voor het verkrijgen, geldig houden en verlengen van brevet 2 of 3 dient men lid te zijn van de K.N.V.v.L., afdeling Schermvliegen.
5. Voor het verkrijgen van brevetten en aantekeningen die worden uitgegeven door de K.N.V.v.L., Afdeling Schermvliegen dient de aanvrager opgeleid te zijn bij een 'K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie schermvliegen'.
6. Voor het verkrijgen van een brevet moet voldaan worden aan theorie- en praktischeisen; voor het verlengen van een brevet moet voldaan worden aan praktischeisen;
7. De aanvraag voor een brevet of de verlenging ervan kan eerst in behandeling worden genomen nadat het voor (her)afgifte verschuldigde bedrag is overgemaakt aan de instantie die het brevet afgeeft.

Artikel 9 - Bevoegdheid

Het Brevet 1 geeft bevoegdheid tot het maken van vluchten met een schermvliegtoestel, onder directe leiding en verantwoordelijkheid van een K.N.V.v.L.-erkende schermvlieg-instructeur, die kunnen leiden tot het behalen van een Brevet 2. Het Brevet 1 is vereist voordat men kan aanvangen met het uitvoeren van de taken voor Brevet 2.

De overige brevetten geven de bevoegdheid om zelfstandig te vliegen, waarbij Brevet 3 tevens de bevoegdheid geeft tot het maken van overlandvluchten.

Artikel 10 - Algemene geldigheid van de brevetten en aantekeningen

Het Brevet 1 is onbeperkt geldig.

De Brevetten 2 en 3 zijn gedurende 2 jaar na afgifte geldig.

Een brevet is slechts geldig zolang de in artikel 7 genoemde verklaring geldig is.

Artikel 11 - Verlopen van de brevetten en aantekeningen

1. De brevethouder behoudt tot 6 maanden na het verlopen van zijn brevet de toepasselijke bevoegdheden, indien verlenging van dat brevet voor het verlopen ervan is aangevraagd en de aanvraag nog niet is afgewezen.
2. In alle overige gevallen is zelfstandig vliegen met een verlopen en dus ongeldig brevet niet toegestaan; vluchten gemaakt zonder de voor dat brevet de toepasselijke bevoegdheden zijn niet geldig.
3. Indien een brevet niet langer dan 6 maanden is verlopen, kan het alsnog worden verlengd, indien aan de eisen voor verlenging is voldaan, gerekend vanaf de datum van indienen van de aanvraag. (Vluchten gemaakt na het verlopen van het brevet, mogen daarbij uitsluitend worden meegerekend, indien gemaakt onder begeleiding van en afgetekend door een erkende instructeur.)
4. Indien een brevet niet langer dan 2 jaar is verlopen, kan het alsnog worden verlengd, indien:
 - a. aan de eisen voor verlenging is voldaan, gerekend vanaf de datum van indienen van de aanvraag, (Vluchten gemaakt na het verlopen van het brevet, mogen daarbij uitsluitend worden meegerekend, indien gemaakt onder begeleiding van en afgetekend door een erkende instructeur), én
 - b. wederom, onder begeleiding van een erkende instructeur, aan de praktijkeisen voor Brevet 2 is voldaan, én
 - c. een KNVvL erkend opleidingsinstituut opnieuw een luchtwaardigheidsverklaring heeft afgegeven.

N.B. Indien een brevet 3 is verlopen, en er is voldaan aan de eisen van verlenging van brevet 3, kan een verlengd brevet 3 worden verleend. Als een brevet 3 is

verlopen, en er is niet voldaan aan de eisen van verlenging van brevet 3, maar wel aan de eisen van verlenging voor brevet 2 kan een verlengd brevet 2 worden verleend.

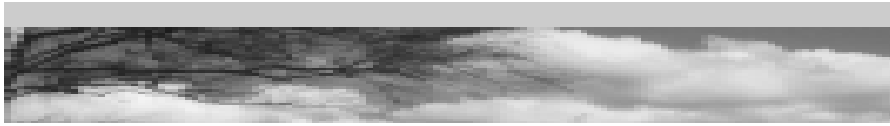
5. Indien een brevet langer dan 2 jaar is verlopen, kan uitsluitend een nieuw brevet worden behaald door opnieuw aan alle daarvoor gestelde eisen te voldoen.
6. Indien een aantekening niet langer dan 6 maanden is verlopen, kan hij alsnog worden verlengd, indien aan de eisen voor verlenging is voldaan, gerekend vanaf de datum van indienen van de aanvraag.
7. Indien een aantekening niet langer dan 2 jaar is verlopen, moeten de voor die aantekening geldende praktijkeisen opnieuw worden behaald. Op het aantal benodigde vluchten, starts en stagedagen wordt daarbij een reductie van 50% verleend.
8. Indien een aantekening langer dan 2 jaar is verlopen, kan uitsluitend een nieuwe aantekening worden behaald door opnieuw aan alle daarvoor gestelde eisen te voldoen.

Artikel 12 - Schorsing van brevetten of aantekeningen

Een brevet of aantekening kan door het Bestuur worden geschorst indien wordt getwijfeld aan de lichamelijke en/of geestelijke geschiktheid dan wel aan de kennis en bedrevenheid van de houder van het brevet. De schorsing wordt opgeheven nadat de houder met gunstige uitslag een keuring, als bedoeld in artikel 4, heeft ondergaan, of onderscheidenlijk heeft aangetoond voldoende kennis en bedrevenheid te bezitten. Een brevet of aantekening kan door het Bestuur worden ingetrokken, indien de houder blijkens de uitslag van de keuring of een examen, niet meer voldoet aan de eis die daar voor gelden.

Artikel 13 - Gelijktelling

Een buitenlands certificaat kan door het Bestuur worden gelijkgesteld met een Nederlands brevet of aantekening. In geval van gelijktelling kan het Bestuur op

aanvraag een verklaring hiervan danwel eenmalig een gelijksoortig Nederlands certificaat afgeven aan de bezitter van het certificaat. Het Bestuur houdt een lijst bij met gelijkstellingen van buitenlandse brevetten of certificaten. Op vertoon van één van de brevetten en certificaten van die lijst kan een K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie een Brevet 1 afgeven, tegen inleveren van een kopie van het buitenlandse brevet of certificaat en na betaling van de normaal voor Brevet 1 verschuldigde kosten.

4 theorie- en praktijkexamen

Artikel 14 - Theoretische kennis Brevet 1

1. Voor het behalen van een Brevet 1 moet men enige kennis hebben van:
 - a. vliegtuigtechniek;
 - b. aerodynamica;
 - c. meteorologie;
 - d. scherm en uitrusting;
 - e. reglementen en voorschriften.
2. De opleidingsinstantie is verantwoordelijk voor het afnemen van een examen waaruit een voldoende theoretisch niveau blijkt voor het behalen van Brevet 1.

Artikel 15 - Praktijkeisen Brevet 1

1. De algemene praktijkexamen voor het Brevet 1 zijn:
 - a. het beheersen van de grondoefeningen:

(N.B. Voor het afwerken van de grondoefeningen mag niet worden gevlogen)

 - de para-rol;
 - het vliegklaar maken en checken van de uitrusting, beheersen 5 punten check;
 - het opzetten van het scherm en het starten;
 - het lopen, rechtuit en slalom, met het opgezette scherm;
 - het afbreken van de start.
 - b. het beheersen van:
 - een goede start, beheersen 3 fasen start: opzetten/checken/versnellen;
 - vliegen met minimale en maximale snelheid;
 - bochten van 90 graden en 180 graden linksom en rechtsom;
 - circuit vliegen;
 - een goede landing.
 - het vrijmaken van landingsterrein.

Voor het Brevet 1 is verder vereist vijftien vluchten waarvan tenminste vijf hoogtevvluchten.

Artikel 16. - - Afgifte Brevet 1

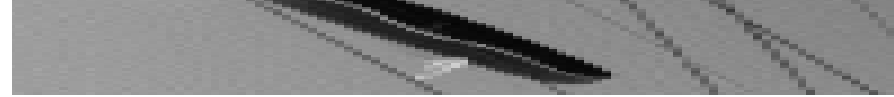
Afgifte van het Brevet 1 geschiedt door de K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie. Bij gebleken geschillen tussen opleidingsinstantie en leerling kan het Bestuur het Brevet 1 op een rechtstreekse aanvraag verlenen.

Artikel 17 - Theoretische kennis Brevet 2

1. Voor het behalen van een Brevet 2 moet men voldoende kennis hebben van:
 - a. vliegtechniek;
 - b. aerodynamica;
 - c. meteorologie;
 - d. scherm en uitrusting;
 - e. reglementen en voorschriften.
2. Voor een Brevet 2 moet de leerling het landelijk, conform het examenreglement, door of vanwege het Bestuur afgenomen theorie-examen met goed gevolg afleggen. Voor het Brevet 2 bestaat het examen uit een test van de hierboven genoemde onderdelen Het theorie-examen voor Brevet 2 kan eerst worden afgelegd wanneer de kandidaat daadwerkelijk in het bezit is van Brevet 1.

Artikel 18 - Praktijkeisen Brevet 2

1. De praktijkeisen voor het Brevet 2 zijn:
 - a. het beheersen van:
 - een correct gevlogen acht binnen 20 seconden;
 - twee correct gevlogen bochten van 360 graden binnen 20 seconden;
 - landings-circuit vliegen;
 - uit vier opeenvolgende landingen drie correcte doellandingen binnen een cirkel met een straal van 15 meter;
 - correcte start met schuine wind, ware invalshoek ten minste 45 graden;
 - uitvoeren van een vooraf opgesteld vluchtplan;
 - sturen met gebruik achterste risers;

- vliegen met 'oren';
 - de achterwaartse start.
- b. vliegen op twee verschillende start- en landingsplaatsen.
2. Voor zowel het Brevet 2 Lier als Berg zijn verder vereist: 40 hoogtevluchten.

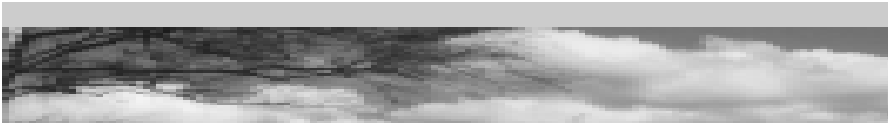
Artikel 19 - Afgifte Brevet 2

Het voldoen aan de praktijkeisen moet blijken uit afgetekende vluchten uit het logboek. Hoogtevluchten vereist voor de afgifte van Brevet 2 moeten worden afgetekend door een identificeerbare instructeur.

Aanvraag van het Brevet 2 geschiedt door de houder van het Brevet 1 door inzending van een kopie van het Brevet 1, een door een K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie gewaarmerkte takenlijst volgens een door de K.N.V.v.L.vastgesteld model, waaruit blijkt dat het vereiste aantal hoogtevluchten is uitgevoerd en dat de taken en tenminste 20 van het totaal aantal vereiste hoogtevluchten in de voorafgaande vierentwintig maanden zijn uitgevoerd, plus een verklaring van de K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie, eveneens volgens een door de K.N.V.v.L.vastgesteld model, dat de betreffende piloot voldoende luchtwaardig is om Brevet 2 te kunnen aanvragen.

Artikel 20 - Verlenging Brevet 2

Verlenging van het Brevet geschiedt nadat de houder daartoe een schriftelijk verzoek bij het Bestuur indient onder overlegging van een kopie van het correct ingevulde en per bladzijde getotaliseerde logboek. Vluchten voor het verlengen van Brevet 2 moeten afgetekend worden door de piloot zelf, of door een identificeerbare brevethouder met een brevet ten minste gelijkwaardig aan de betrokken vlieger. Verlenging van een Brevet 2 berg- respectievelijk liervliegen vindt plaats als er gedurende de afgelopen 2 jaar in totaal minimaal 20 berg- respectievelijk lier-hoogtevluchten werden gemaakt.

Artikel 21 - Theoretische eisen Brevet 3

1. Voor het behalen van een brevet moet men voldoende kennis hebben van:
 - a. vliegtechniek;
 - b. aerodynamica;
 - c. meteorologie;
 - d. scherm en uitrusting;
 - e. reglementen en voorschriften.
 - f. navigatie
 - g. luchtruim in Nederland.
2. Voor een Brevet 3 moet de leerling het landelijk, conform het examenreglement, door of vanwege het Bestuur afgenomen theorie-examen met goed gevolg afleggen. Voor het Brevet 3 bestaat het examen uit een test van de hierboven genoemde onderdelen. Het theorie-examen voor Brevet 3 kan eerst worden afgelegd wanneer de kandidaat daadwerkelijk in het bezit is van Brevet 2.

Artikel 22 - Praktijkeisen Brevet 3

De praktijkeisen voor het Brevet 3 berg- danwel liervliegen zijn: Minimaal 100 hoogte-berg-, respectievelijk hoogte-liervluchten. Voor het Brevet 3 bergvliegen moeten daarvan minimaal 15 vluchten duurvvluchten zijn. Hoogtevluchten en duurvvluchten vereist voor Brevet 3 moeten afgetekend worden door een identificeerbare instructeur of een identificeerbare brevethouder met een brevet gelijkwaardig aan of hoger dan de betrokken vlieger. Daarbij moeten ten minste 2 verschillende instructeurs elk minimaal 2 duurvvluchten aftekenen.

Artikel 23 - Afgifte Brevet 3

Het voldoen aan de praktijkeisen moet blijken uit afgetekende vluchten. Aanvraag van het Brevet 3 lier- dan wel bergvliegen geschiedt door de houder van het Brevet 2 lier- respectievelijk bergvliegen door inzending van een kopie van het Brevet 2 en een kopie van het correct ingevulde en per bladzijde getotaliseerde

logboek waaruit blijkt dat de taken zijn uitgevoerd.

Artikel 24 - Verlenging Brevet 3

Verlenging van het Brevet lier- dan wel bergvliegen geschiedt nadat de houder daartoe een schriftelijk verzoek bij het Bestuur indient onder overlegging van een kopie van het correct ingevuld en per bladzijde getotaliseerde logboek. Vluchten voor het verlengen van Brevet 3 moeten afgetekend worden door de piloot zelf of door een identificeerbare brevethouder met een brevet gelijkwaardig aan de betrokken vlieger. Verlenging vindt plaats mits gedurende de afgelopen 2 jaar met lier- respectievelijk bergvliegen in totaal ten minste 10 uur werd gevlogen of minimaal 40 hoogtevvluchten werden gemaakt.

Artikel 25 - Reductieregelingen

De houder van een brevet 2 of 3 liervliegen krijgt een reductie van 50% op het vereiste aantal afgetekende bergvluchten voor het verkrijgen of het verlengen van het brevet bergvliegen. De houder van een brevet 2 of 3 liervliegen hoeft bij eerste afgifte van brevet 2 bergvliegen niet opnieuw te voldoen aan de te beheersen oefeningen noch hoeft het theorie-examen opnieuw te worden afgelegd. De kortingsregeling is evenwel niet van toepassing op het aantal te maken bergvluchten van minimaal 45 minuten.

De houder van een brevet 2 of 3 bergvliegen krijgt een reductie van 50% op het vereiste aantal afgetekende liervvluchten voor het verkrijgen of het verlengen van het brevet liervliegen. De houder van een brevet 2 of 3 bergvliegen hoeft bij eerste afgifte van brevet 2 liervliegen niet opnieuw te voldoen aan de te beheersen oefeningen noch hoeft het theorie-examen opnieuw te worden afgelegd.

Ten hoogste de helft van het aantal vluchten vereist voor brevet 2 mag gevlogen zijn bij een buitenlandse erkende opleidingsinstantie, indien zij duidelijk herkenbaar zijn afgetekend door een (aldaar) erkende instructeur. Ditzelfde geldt eveneens voor vluchten en taken vereist voor brevet 3.

Deze regeling is niet van toepassing op taken die voor het behalen van brevet 2 verricht moeten worden en voor de afgifte van luchtwaardigheidsverklaringen.

5 theorie-examen

Artikel 26 - Examenreglement

Het Bestuur stelt een examenreglement op ten aanzien van de theorie- en praktijk-examens voor het behalen van brevetten en aantekeningen. Het bestuur benoemt tevens een commissie die examens afneemt.

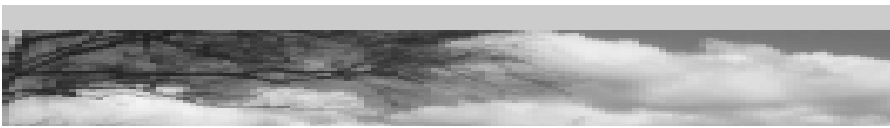
In het examenreglement moeten tenminste bepalingen opgenomen zijn omtrent de Organisatie van de examencommissie, het examenrooster, de uitvoering van het examen, de duur van het schriftelijk en mondeling gedeelte van het examen, de vaststelling van de examenopgaven voor het schriftelijk gedeelte, de groepen van vakken waarin het examen kan worden afgelegd, de geheimhouding, het toezicht op het schriftelijk examen, de oproep en aanmelding van de examinandus, het aantal examinatoren, de ordemaatregelen tijdens het examen, de beoordeling van het afgelegde examen, de gelegenheid tot en het uitvoeren van Herexamens, kennisgeving van de uitslag, alsmede regelingen met betrekking tot het afnemen van de praktijk examens.

Artikel 27 - Geldigheid

Een met goed gevolg afgelegd theorie-examen is niet langer dan vierentwintig maanden geldig voor het behalen van het overeenkomstige brevet.

Artikel 28 - Examen verslag

De voorzitter van de commissie die examens afneemt brengt zo spoedig mogelijk, doch binnen een termijn van 8 weken na afloop van het examen, schriftelijk rapport uit aan het Bestuur. In dit rapport worden de uitkomsten, bijzonderheden en opmerkingen van algemene aard met betrekking tot het examen vermeld.

6 aantekingen

Artikel 29. - Algemeen

Op Brevet 2 en 3 kunnen volgende aantekeningen worden bijgeschreven:

- lierman
- hulpinstructeur liervliegen
- hulpinstructeur bergvliegen

Op Brevet 3 kunnen bovendien de volgende aantekeningen worden bijgeschreven:

- tandemvliegen
- instructeur liervliegen.
- instructeur bergvliegen.

Aantekeningen worden door of namens het Bestuur afgegeven.

Artikel 30 - Geldigheid

Een aantekening is geldig voor de termijn van ten hoogste 24 maanden. De termijn van geldigheid van de aantekening wordt op het brevet aangegeven. Voor alle aantekeningen geldt dat deze slechts geldig zijn, indien het bijbehorende brevet geldig is. De aantekeningen verlopen bij het verlopen van het bijbehorende brevet. Tegelijk met de verlenging van de brevetten kan verzocht worden de aantekeningen te verlengen onder opgave van de vereiste gegevens. De aanvraag voor verlenging moet ten minste 14 dagen voor het verstrijken van de termijn van geldigheid bij het Bestuur worden ingediend. De termijn van geldigheid van een aantekening wordt door of vanwege het Bestuur telkens voor ten hoogste 24 maanden verlengd.

Bij verlenging wordt een nieuwe aantekening met daarop de nieuwe termijn van geldigheid afgegeven.

Artikel 31 - Aantekening Lierman

De aantekening lierman geeft de bevoegdheid tot het bedienen van een liersysteem zoals omschreven in artikel Artikel 57. - Bij uitzondering kunnen ook niet-brevethouders en de bevoegdheid verkrijgen of behouden. Het bestuur stelt vast in welke gevallen een niet-brevethouder de bevoegdheid kan verkrijgen of behouden.

Artikel 32 - De theoretische opleiding tot lierman

De theoretische opleiding tot lierman omvat materiaalkennis, gebruiksregels waaronder specifieke startcommando's en kennis van specifieke gevaren. Als blijkt dat de lierman voldoende kennis heeft dient hij het theorie-examen voor Brevet 2 met goed gevolg af te leggen.

Artikel 33 - De praktische opleiding tot lierman

De praktische opleiding tot lierman omvat 100 starts als lierman, verdeeld over minimaal 5 dagen, onder verantwoordelijkheid, begeleiding en in aanwezigheid van een erkende instructeur liervliegen met de aantekening lierman.

Artikel 34. - Afgifte van de aantekening lierman

De aanvraag voor de aantekening dient te worden vergezeld van kopieën van lierverslagen volgens een door het bestuur goedgekeurd model waaruit de verrichtingen blijken, alsmede van een verklaring van een erkende instructeur liervliegen, dat de aanvrager op voldoende niveau vaardigheid met lieren heeft opgebouwd.

Artikel 35 - Bedienen van een ander liersysteem

Indien een lierman een liersysteem bedient waarmee hij nog niet eerder ervaring heeft opgedaan moet hij gedurende de eerste 10 starts begeleid worden door een lierman die eerder ten minste 100 starts met de betreffende lier heeft uitgevoerd. Indien een dergelijke ervaren lierman niet beschikbaar is (bijv. als een nieuwe lier in gebruik wordt genomen) moeten de eerste 10 starts worden uitgevoerd met houders

van het brevet 2L of 3L als piloot.

Artikel 36 - Verlenging van de aantekening lierman

Bij aanvraag tot verlenging van de aantekening lierman geldt, dat sinds een vorige aanvraag tenminste 50 starts als lierman zijn uitgevoerd. Aanvragen tot verlenging dienen te worden vergezeld van kopieën van lierverslagen waaruit de verrichtingen blijken, alsmede van een verklaring van een erkende instructeur liervliegen dat de aanvrager een voldoende niveau van vaardigheid met lieren heeft onderhouden.

Artikel 37 - De aantekening tandemvliegen

De aantekening tandemvliegen voor Brevet 3 houders, geeft bevoegdheid tot tandemvliegen met derden, ook zijnde niet-brevethouders. De aantekening tandemvliegen is slechts geldig bij berg- dan wel liervliegen voor zover de houder eveneens beschikt over een Brevet 3 berg- respectievelijk liervliegen.

Artikel 38 - De opleiding voor de aantekening tandemvliegen

Om aan de opleiding tandemvliegen te beginnen dient men in het bezit te zijn van het Brevet 2.

De opleiding tot tandempiloot bestaat uit:

- 10 hoogtevluichten praktijkonderricht met de verantwoordelijke instructeur als passagier, én:
- 30 vluchten onder toezicht en begeleiding van een erkende instructeur en met een brevethouder als passagier.

Na deze opleiding kan de betreffende instructeur een oefenvergunning tandemvliegen afgeven waarin wordt verklaard, dat de kandidaat het tandemvliegen beheerst. Deze oefenvergunning tandemvliegen geeft bevoegdheid tot tandemvliegen met andere brevethouders.

Artikel 39. - Afgifte van de aantekening tandemvliegen

Voor het verkrijgen van de aantekening tandemvliegen dient de kandidaat:

- a. de oefenvergunning tandemvliegen te hebben;
- b. tenminste 150 hoogtevluichten lier- dan wel bergvliegen solo te hebben gemaakt;
- c. te beschikken over het Brevet 3.

De aanvraag voor de aantekening dient te worden vergezeld van kopieën, verklaringen en verslagen waaruit blijkt dat aan de eisen is voldaan.

Artikel 40. - De aantekening hulpinstructeur

De hulpinstructeur heeft de bevoegdheid tot het geven van instructie in aanwezigheid en onder verantwoordelijkheid van een erkende instructeur.

Artikel 41. - Eisen voor de aantekening hulpinstructeur

De eisen voor de aantekening hulpinstructeur lier- respectievelijk bergvliegen zijn:

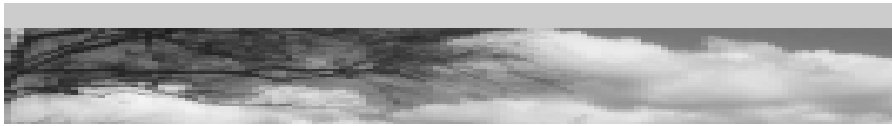
- a. de leeftijd hebben van 18 jaar;
- b. minimaal 1 jaar het schermvliegen hebben beoefend;
- c. in het bezit zijn van het Brevet 2, lier- respectievelijk bergvliegen.

Artikel 42 - Afgifte van de aantekening hulpinstructeur

De aantekening hulpinstructeur dient schriftelijk te worden aangevraagd door de K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie waar de kandidaat hulpinstructeur zijn stage gaat volgen. Deze aanvraag gaat vergezeld van kopieën van het logboek en van het laatst afgegeven brevet, waaruit blijkt dat de kandidaat hulpinstructeur voldoet aan de gestelde eisen.

Artikel 43 - Verlenging van de termijn van geldigheid

Voor het verlengen van de aantekening hulpinstructeur is vereist dat binnen de 2 voorafgaande jaren als hulpinstructeur is deelgenomen aan minimaal 10 praktijk opleidingsdagen bij een K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie. De aanvraag voor de

aantekening dien te worden vergezeld van kopieën en verslagen waaruit blijkt dat aan deze eis is voldaan.

Artikel 44. - De Instructeurs-aantekening

De aantekening instructeur geeft bevoegdheid tot het geven van schermvlieg instructies betreffende het lier- respectievelijk bergvliegen, het aftekenen van onderdelen van de takenlijst voor het halen van een brevet of van taken voor een aantekening.

Artikel 45 - Theoretische kennis, instructeurs

De aanvrager van de aantekening instructeur moet grondige kennis hebben van:

- a. voorschriften, reglementen en procedures inzake het schermvliegen;
- b. materieel: de te gebruiken uitrusting en onderdelen daarvan;
- c. schermvliegen in het algemeen;
- d. instructie: de wijze waarop instructie in schermvliegen moet worden gegeven;
- e. meteorologie: de grondbeginselen ervan, alsmede de specifiek voor de veiligheid van de schermvlieger van belang zijnde meteorologische verschijnselen.

Artikel 46 - Ervaring en bedrevenheid, instructeurs

De aanvrager van de aantekening instructeur moet grondige bedrevenheid hebben in:

- a. Het controleren en behandelen van de uitrusting.
- b. Het op de juiste wijze voorbereiden van een correcte start.
- c. Het op de juiste wijze geven van onderricht in schermvliegen.

Artikel 47 - Praktijkeisen instructeursaantekening

De minimale praktijkeisen voor de aantekening instructeur lier- respectievelijk bergvliegen elk afzonderlijk zijn:

- a. in het bezit zijn van het geldige betreffende Brevet 3 met de aantekening tandemvliegen;

- b. 1 jaar ervaring als hulpinstructeur liervliegen respectievelijk bergvliegen;
- c. 200 hoogtevluchten;
- d. in het bezit zijn van het certificaat 'Kernvaardigheden Eerste hulp' of een diploma EHBO;
- e. het geven van 25 praktijk opleidingsdagen als hulpinstructeur, waarvan 20 stagedagen bij één K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie en 5 stagedagen bij een andere K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie, dan wel bij erkende opleidingsinstanties in het buitenland. Vooraf dient aan het Bestuur te worden gemeld bij welke opleidingsinstantie de stage gevolgd zal worden. Tijdens de stageperiode dient er begeleiding te zijn m.b.t. het ontwikkelen van pedagogische kwaliteiten en gevarenkennis. Hiervan dient door de begeleidende instructeur(s) schriftelijk rapport te worden uitgebracht aan het Bestuur volgens daarvoor uitgevaardigde richtlijnen.
- f. Voor de aantekening instructeur liervliegen dient men tevens de aantekening lierman te bezitten.

Artikel 48 - Afgifte van de instructeursaantekening

De aanvraag voor de aantekening dient te worden vergezeld van kopieën, verslagen en verklaringen van KNVVL erkende opleidingsinstanties, waaruit blijkt dat aan de eisen genoemd in Artikel 47. - is voldaan.

Artikel 49 - Verlenging van de termijn van geldigheid

De verlenging geschiedt, indien de aanvrager heeft aangetoond dat hij in de maanden onmiddellijk voorafgaande aan de datum van de aanvraag, zijn vaardigheid in het schermvliegen en het geven van onderricht volgens de door het Bestuur gestelde regels, in genoegzame mate heeft onderhouden.

Voor het verlengen van de aantekening instructeur is het volgende vereist:

- a. het geven van minimaal 20 praktijk opleidingsdagen binnen 2 jaar bij een K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie.;

- b. het volgen van minimaal 1 van de jaarlijks te houden applicatiedagen;
- c. het geldig houden van het certificaat 'Kernvaardigheden Eerste hulp' of het diploma EHBO.

De aanvraag voor de aantekening dien te worden vergezeld van kopieën en verslagen waaruit blijkt dat aan de eisen genoemd in dit artikel is voldaan.

Artikel 50 - Reductieregeling

Voor de hiervoor beschreven aantekeningen instructeur liervliegen en instructeur bergvliegen geldt dat de houder van een Brevet 3, liervliegen met aantekening instructeur liervliegen een reductie krijgt van 50% op het:

- vereiste ervaringsjaar als hulpinstructeur bergvliegen;
- aantal vluchten,
- aantal stages en
- aantal stagedagen

voor het verkrijgen of verlengen van de aantekening instructeur bergvliegen.

Dit geldt mutatis mutandis evenzo voor de houder van een Brevet 3, bergvliegen met de aantekening instructeur bergvliegen.

7 terrein- en materiaaleisen

Artikel 51 - Het landingsterrein

Het landingsterrein dient aan de volgende uitgangspunten te voldoen:

1. Het landingsterrein moet hindernisvrij kunnen worden aangevlogen onder een dalingshoek van maximaal 10 graden.
2. De accidentatie van het terrein dient zodanig te zijn, dat een veilige landing mogelijk is. Op het landingsterrein zelf mogen zich geen obstakels bevinden.
3. Het landingsterrein dient duidelijk gemarkeerd te worden en zowel vanuit de lucht alsmede op de grond als zodanig herkenbaar te zijn.
4. De lengte en breedte van het landingsterrein dienen ten minste 60 m respectievelijk 30 m te bedragen.

Artikel 52 - Algemene eisen voor startterreinen

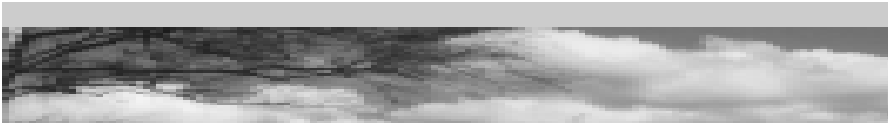
De startplaats dient een vrij uitzicht te geven over het gebied in de onmiddellijke omgeving van de startplaats en dient vrij te zijn van obstakels.

Op of bij het startterrein dient een daartoe duidelijk gemarkeerde goede landingsplaats te zijn.

Artikel 53 - Terreinen geschikt voor de lierstartmethode met een stationaire lier

Het lierterrein dient aan de volgende punten te voldoen:

- a. De grondstrook ten behoeve van de start moet vlak zijn en vrij van hindernissen en dient minimaal 30m breed 150 m lang te zijn.
- b. De eventuele begroeiing mag niet hoger zijn dan 30 cm.
- c. Bij de eventuele doorkruisingen van het lierterrein met paden e.d. dient op ruime afstand en aan weerszijden van de lierkabel een aanvullende gevarenmarkering te worden aangebracht.
- d. Op het lierterrein dient bij de startplaats een goed zichtbare windzak te zijn opgesteld.

- e. Het landingsterrein dient ten opzichte van een lierterrein zodanig gesitueerd te zijn, dat het startbedrijf niet wordt gehinderd door het landingsbedrijf.
- f. De lierkabel mag bij afwerpen niet buiten de lierterreinmarkering vallen. Als dit bij een weersituatie met wisselende windrichtingen niet gegarandeerd kan worden, dient de lierkabel na afworp zodanig ingelieerd te worden dat wel aan genoemde voorwaarde voldaan wordt.
- g. Voertuigen en andere obstakels dienen zodanig te worden opgesteld dat zij zowel het start- als landingsbedrijf niet in gevaar kunnen brengen.

8 veiligheid

Artikel 54 - Materiaal-eisen

Het schermvliegtuig, reddingsscherm, harnas en de valhelm voldoen aan de technische eisen als deze zijn type-goedgekeurd volgens:

- a. de DHV en/of SHV en/of ACPUL;
- b. een instantie, nader aan te wijzen door het Bestuur.

Op het schermvliegtuig dient een kermerk van één van de bovengenoemde instanties te zijn aangebracht.

Artikel 55 - Vlieguitrusting

1. Het dragen van een helm is tijdens het schermvliegen verplicht.
2. Bij vluchten waarbij de hoogte boven de grond, in verticale richting gemeten groter dan 100 meter kan worden moet de schermvlieger een reddingsvalscherm bij zich dragen. Bij vluchten waarbij de hoogte boven de grond, in verticale richting gemeten groter dan 100 meter kan worden moeten houders van brevet 2 of 3 een goed werkende hoogtemeter bij zich dragen.

Artikel 56 - Onderhoud en keuring van schermen

Onderhoud van de schermvlieguitrusting dient te geschieden volgens de aanwijzingen van de fabrikant. Een schoolscherm dient elk jaar en een privé-scherm elke 2 jaar door een erkende instantie gekeurd te worden.

Erkende instanties zijn:

- a. De fabrikant van het betreffende scherm
- b. Een door de betreffende fabrikant gemachtigde keuringsinstantie.
- c. instantie die de typegoedkeuring heeft afgegeven, bijvoorbeeld DHV, SHV of ACPUL

Het Bestuur kan een reglement opstellen ten aanzien van de keuring van schermen.

Artikel 57 - De lieruitrusting

1. Een lieruitrusting dient voor ingebruikname, en daarna iedere 2 jaar gekeurd te worden door de Technische Commissie van de Afdeling schermvliegen van de K.N.V.v.L., DHV of andere door het bestuur aan te wijzen keuringsinstanties.
2. Het bestuur stelt een reglement op ten aanzien van de keuring van lieren.
3. Het Bestuur zal op basis van een positief advies dat door de Technische Commissie van de Afdeling is uitgebracht, een toelatingsbewijs voor de betreffende lierinstallatie afgeven.
4. Het toelatingsbewijs heeft een geldigheidsduur van twee jaar, indien de lier geen veranderingen heeft ondergaan.
5. Na enige verandering aan de lier vervalt de toelating en moet deze opnieuw worden gekeurd. Bij geringe veranderingen kan hiervoor ontheffing worden verleend, dit ter beoordeling van de TC en het bestuur. Een dergelijke ontheffing dient schriftelijk te worden aangevraagd bij de voorzitter van de TC en voorzien te zijn van gedetailleerde uitleg over de veranderingen.
6. Bij het betreffende liersysteem dient altijd het bewijs van keuring, het lierlogboek en de gebruiksaanwijzing van het liersysteem aanwezig te zijn.
7. Het bestuur kan regels stellen ten aanzien van de inhoud van het lierlogboek.

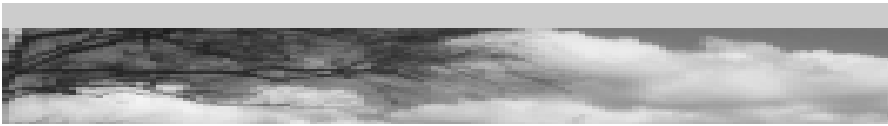
Artikel 58 - Eigen medische verklaring en geneeskundige verklaring

Tijdens het beoefenen van het schermvliegen dient men een eigen medische verklaring danwel de geneeskundige verklaring; te kunnen overleggen. Tekst en vorm van de eigen medische verklaring staan vermeld in bijlage 1. Indien daarin één der vragen met ja beantwoord wordt, is een geneeskundige verklaring voor het beoefenen van het schermvliegen vereist. De keuring voor deze verklaring geschiedt door één of meerdere geneeskundigen van een sportmedisch adviescentrum of sportkeuringsbureau, aangesloten bij het Nationaal Instituut voor de Sportgezondheidszorg. Tegen de beslissing van de bedoelde geneeskundigen) staat beroep open bij de Stichting Nationaal Lucht en Ruimtevaart Geneeskundig Centrum te Soesterberg. Als de aan-

vrager niet geheel voldoet aan de voor de geneeskundige verklaring benodigde eisen, kan het Bestuur na kennisneming van de bevindingen van deze stichting beslissen dat de tekortkomingen voldoende worden gecompenseerd door geschiktheid, bedrevenheid en ervaring van de aanvrager en wordt daaromtrent op het brevet een verklaring gesteld, die ten hoogste 24 maanden geldig is. Indien voorwaarden moeten worden gesteld, worden deze op het brevet vermeld.

Artikel 59 - Melding voorvallen

Elk voorval bij het schermvliegen, ten gevolge waarvan letsel van enig belang aan een persoon of schade aan enig goed is toegebracht, alsmede elk voorval dat afwijkt van de normale gang van zaken en waaruit lering kan worden getrokken, moet binnen 7 maal 24 uur door of namens de betrokkenen ter kennis van het Bestuur worden gebracht. In geval van opleiding moet deze melding door de betrokken instructeur worden gedaan.

9 opleidingsinstanties schermvliegen

Artikel 60 - Algemeen

Het bestuur kan opleidingsinstanties schermvliegen erkennen en zo nodig op het gestelde in dit hoofdstuk uitzonderingen maken, onder eventueel nader te stellen voorwaarden.

Artikel 61 - Erkenning instantie

Voor het verkrijgen van de titel 'K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie schermvliegen' dient de aanvragende vereniging, stichting of individueel opererend instructeur aangesloten te zijn bij de K.N.V.v.L., Afdeling Schermvliegen. Voorts dient de aanvrager een opleiding te kunnen verzorgen conform het Basis Opleidingsplan van de afdeling schermvliegen en te voldoen aan de overige voorwaarden als gesteld in de afdelingsreglementen. Tevens dient een WA. verzekering te zijn afgesloten ten behoeve van de opleidingsinstantie en de leerlingen waarbij het maximaal uit te keren bedrag minimaal 2,5 miljoen gulden bedraagt.

Artikel 62 - Geldigheidsduur en verlenging van de K.N.V.v.L. -erkenning als opleidingsinstituut

De K.N.V.v.L.-erkenning als opleidingsinstituut wordt steeds afgegeven voor de duur van 24 maanden. Op aanvraag van het instituut wordt de K.N.V.v.L.erkenning verlengd. Het bestuur zal de K.N.V.v.L.-erkenning verlengen wanneer de opleidingsinstantie zich aan de gestelde regels heeft gehouden en er geen gereede twijfel bestaat of het opleidingsniveau voldoende kan worden gewaarborgd. Het bestuur kan te allen tijde inzage verlangen in de door de opleidingsinstantie opgestelde opleidingsverslagen, als bedoeld in artikel 47.2, lierverslagen en andere relevante stukken. Het bestuur zal steekproefsgewijs opleidingsinstanties toetsen.

Indien een K.N.V.v.L.-erkende opleidingsinstantie schermvliegen bij herhaling blijkt af te wijken van de regels uit dit reglement en/of het opleidingsniveau niet voldoende

kan waarborgen, dan kan erkenning worden ingetrokken door het Bestuur. Tegen een dergelijk besluit staat beroep open conform het Reglement van Beroep van de KNVVL afdeling Schermvliegen. Tot aan de uitslag van de behandeling van dat beroep blijft de K.N.V.v.L.-erkenning onverminderd van kracht.

Artikel 63 - Verzorging van de opleiding

Opleiding mag alleen worden gegeven door instructeurs en hulpinstructeurs met een geldige door de KNVVL afgegeven aantekening instructeur, respectievelijk hulpinstructeur.

Artikel 64 - Materiaaleisen hij praktijkonderricht

1. De opleidingsinstantie dient in het bezit te zijn van tenminste drie schermvliegtuigen met bijbehorende harnessen. Voorts dient men in staat te zijn in voorkomende gevallen vakkundig en niet langer dan een jaar daarvoor gepakte noodvalschermen en radiocommunicatieapparatuur ter beschikking te stellen. Voor de opleiding in het bergvliegen tot en met het behalen van het Brevet 2 dient men uitsluitend gebruik te maken van schermvliegtuigen uit de categorie DHV 1, DHV 1-2, SHV standard of ACPUL standard. Tijdens de vluchten van cursisten die niet beschikken over brevet 2 of hoger, dient er met behulp van radioapparatuur of geluidsversterking voortdurend contact mogelijk te zijn van de (hulp) instructeur naar de schermvlieger.
2. Ter plaatse dient aanwezig te zijn:
 - a. een windzak;
 - b. een luidspreker, dan wel twee stuurbladjes;
 - c. een EHBO-trommel.
3. Bij hoogtevluchten tijdens een opleiding in het bergvliegen, moet zowel op de start- als op de landingsplaats een EHBO-trommel aanwezig zijn.
4. Het bestuur kan regels stellen ten aanzien van de inhoud en de samenstelling van de EHBO-trommel.
5. Ten minste één van de (hulp)instructeurs dient telefoonnummers van de dichtst-

bijzijnde bereikbare posten van arts, ziekenhuis en politie binnen handbereik te hebben.

Artikel 65 - Instructie-eisen bij het geven van praktijkonderricht

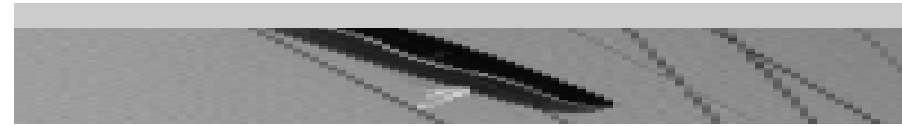
Bij het geven van praktijkonderricht schermvliegen dienen minimaal twee erkende (hulp) instructeurs aanwezig te zijn.

Tenminste één van de twee moet instructeur zijn. Deze instructeur mag gebruik maken van maximaal vier hulpinstructeurs tegelijkertijd. Zowel bij start als landingsplaats dient altijd minimaal één (hulp)instructeur aanwezig te zijn. Een van de (hulp) instructeurs mag eveneens als lierman fungeren indien hij/zij beschikt over een aantekening lierman.

Artikel 66. - Informatieverschaffing over het gegeven praktijkonderricht

1. Over het geven van praktijkonderricht dient een opleidingsverslag per dag bijgehouden te worden, waarin ten minste wordt vermeld:
 - a. datum en plaats van de oefening;
 - b. aantal leerlingen met naam;
 - c. gebruikte schermvliegtuigen;
 - d. methode van starten;
 - e. aantal (hulp)instructeurs en liermannen met naam;
 - f. windrichting en snelheid;
 - g. hoogteverschil tussen start en landingsterrein;
 - h. eventualiteiten.

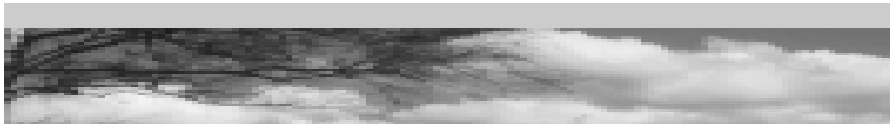
2. Aan het einde van ieder kalenderkwartaal dient de opleidingsinstantie verslag te doen door middel van het insturen van kwartaaloverzichten volgens een door het bestuur goedgekeurd model, waarin tenminste is opgenomen:
 - a. een opsomming van de door het instituut afgegeven brevetten 1;
 - b. een opsomming van de door of namens de instantie afgegeven verklaringen

van luchtwaardigheid;

- c. een opsomming van de door of namens de instantie afgegeven oefenvergunningen tandenvliegen;
- d. een opsomming van de, aan de instantie verbonden, instructeurs en hulpinstructeurs met opgave van het aantal dagen dat zij instructie hebben gegeven;
- e. een opsomming van de voorvallen die tijdens het opleiden dan wel bij opleidingsvluchten hebben voorgedaan;

Opsommingen gaan vergezeld van naam en K.N.V.v.L.lidmaatschapsnummer van de betrokkenen. Indien dit nummer ontbreekt worden naast de volledige naam eveneens het adres, de postcode, de woonplaats en de geboortedatum vermeld.

10 slotbepalingen

Artikel 67 - Verantwoording

Dit reglement is een reglement conform artikel 16 van het huishoudelijk reglement van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart.

Artikel 68 - Omissies

Bij gevallen niet omschreven in dit reglement of bij verschillende interpretatie van de tekst van dit reglement, is de beslissing van de instructeur ter plaatse doorslaggevend. In voorkomende gevallen is het eindoordeel van het Bestuur Ohierover echter bindend.

Artikel 69. - Vervallen reglementen

Bij het in werking treden van dit reglement vervallen alle eerder uitgegeven versies van reglementen voor Valschermzweven en/of Schermvliegen.

Artikel 70 - Titel en inwerkingtreding

Dit reglement kan worden aangehaald onder de titel: 'Reglement Schermvliegen 2001' Dit reglement treedt in werking op 1 september 2001

